

KOKKOLA BLÄCKIS II

Kivikautisen asuinkuopan
kaivaus 22. - 26.7.1985
Tapio Seger

SISÄLLYS

1	ARKISTOTIETOJA	1
2	JOHDANTO JA TOPOGRAFINEN KUVAAUS	2
3	KARTOITUS	4
4	KAIVAUSTUTKIMUKSET	4
5	LÖYDÖT	7
6	AJOITUS	8
7	YHTEENVETO	9

LIITTEET

NEGATIIVILUETTELO	11
DIAPOSITIIVILUETTELO	12
KUVATAULUT	13 - 16
KARTAT	
KARITTA 1: Ote peruskartasta 2323 09 ULLAVANJOKI	1:20 000 A 4 17
KARITTA 2: Yleiskartta	1:500 A 3 18
KARITTA 3: Pinta- ja pohjavaaituskartta	1:50 A 4 19
KARITTA 4: Tasokartta, taso 1	1:50 A 4 20
KARITTA 5: Tasokartta, taso 2	1:50 A 4 21
KARITTA 6: Tasokartta, taso 3	1:50 A 4 22
KARITTA 7: Tasokartta, taso 4	1:50 A 4 23
KARITTA 8: Pintavaaitukseen perustuva isaritmi- kartta, johon on merkitty myös kivet kaikista tasoista	1:50 A 3 24
14 C-LABORATORION AJOITUSSELOSTE	25

1 ARKISTOTIETOJA

Kohteen nimi: Bläckis II

Kunta: Kokkola (ent. Kruunupyö)

Kylä: Kallis

Tila: RN:o 7:120 Kvikant

Omistaja: Karleby kyrkliga samfällighet, os. Karleby

Peruskartta 2323 09 (A) ULLAVANJOKI

Kaivausalueen koordinaatit: x = 7064 46

y = 482 47

z = 62.5 - 65

(63°41'N, 23°4 0'E)

Kaivausalueen kiintopisteen korkeus mpy: 63.81 (N 60)

Kaivettu alue: 38 m²

Aikaisemmat tutkimukset: ks. Anja Sarvaan kaivauskertomuksia vuosilta 1982 - 1983 (Bläckis I), Mirja Miettisen tarkastuskertomusta vuodelta 1984 (Bläckis II ja III) sekä Tapio Segerin kaivauskertomusta vuodelta 1984 (Bläckis II) museoviraston esihist. tston top. arkistossa

Tähän kertomukseen liittyvät löydöt: KM 22821:1 - 274

Diar. 5.8.1985

Tähän kertomukseen liittyvät negatiivit no 64817 - 64834

Tähän kertomukseen liittyvät diapositiivit no 10487 - 10492

2 JOHDANTO JA TOPOGRAFINEN KUVAUS

Kesällä 1984 suoritettiin ensimmäiset kaivaukset Bläckis II:ksi nimetyssä koh- teessa Kokkolan Kallisin Bläckisåsenilla sijaitsevan sorakuopan pohjoispuolella (ks. Tapio Segerin kaivauskertomusta esihist. tston top. arkistossa). Mirja Miettisen toukokuussa 1984 paikalle tekemän tarkastusmatkan tuloksena todettiin, että sorakuopan reunalla oli jo osittain soranotossa tuhoutunut painanne, joka todennäköisesti oli esihistoriallinen asuinkuoppa, ja että painanteen jäljellä oleva osa oli vaarassa tuhoutua vähitellen sorakuopan reunan sortuessa (ks. Mirja Miettisen tarkastuskertomusta esihist. tston top. arkistossa). Asuinkuoppa päätettiin siksi tutkia Vaasan kesäyliopiston arkeologian kurssin puitteissa Karleby Hembygdsförening r.f:n vastatessa kustannuksista. Viikon kestäneissä kaivauksissa saatiin asuinkuopan jäljellä olevasta osasta tutkittua runsas puolet, n. 50 m².

Koska löydöt (KM 22629:1 - 152) olivat varsin runsaat ja mielenkiintoiset, päätettiin asuinkuopan jäljelle jäänyt osa tutkia kesällä 1985 Pohjoismaiden arkeologikurssi Pohjanmaalla 21.7. - 3.8.1985 -tapahtuman (järjestäjinä ruotsin- kielisen Pohjanmaan amatööriarkeologien organisaatiot) yhteydessä. Kaivausluvan saatuaan sitoutui Svenska Österbottens Hembygds- och Museiförbund r.f. vastaamaan kaikista kustannuksista. Allekirjoittanut sai tehtäväkseen toimia jälleen kaivauksen johtajana ja FM Sirkka Mäki Vaasasta piirtäjänä (23. - 26.7.). Kaivaus- tutkimukset suoritettiin 22.7. - 26.7.1985 välisenä aikana ja niihin osallistui 4 - 6 ruotsalaista kurssin osanottajaa Västerbottenista, Gotlannista ja Tukholman seudulta sekä 4 - 5 amatööriarkeologia Kokkolasta ja muualta ruotsinkieliseltä Pohjanmaalta, mm. Bertel Kåla, paikan löytäjä ja kurssin isäntä Kokkolassa. Kaivauksia suosivat kauniit ja helteiset säät.

Bläckisåsen on korkeimmilta kohdiltaan runsaan 65 metrin korkeuteen mpy. kohoava etelä - pohjoissuuntainen kapea moreeniharju, joka ulottuu runsaat 3.5 km Ullavanjoen Bläckisforsenilta etelään. Lännessä ja idässä sitä rajoittavat enimmäkseen laajat neva-alueet. Ullavanjoen pohjoispuolella harju jatkuu Köyrisåsen-nimisenä ja siitä luoteeseen haarautuen Seljesåsen-nimisenä sekä Bläckisåsenilta etelään Peuranevanharju-nimisenä. Kaikkiaan harjujakson pituus on kymmeniä kilometrejä.

Sorakuoppa, jonka pohjoislaidalla asuinkuoppa oli, on kooltaan n. 10 - 40 x 60 m ja sijaitsee vajaat 500 m etelään Bläckisforsenilta ja samalla Anja Sarvaan kaivausalueelta (Bläckis I; ks. kaivauskertomuksia vuosilta 1982 - 83 esihist. tston top. arkistossa), Seljeksens lomakylästä lähtevän, pitkän Bläckisåsenia etelään kulkevan soratien länsipuolella, n. 9 km lomakylästä kaakkoon. - kartat 1 ja 2.

Kaivausalueen välittömässä ympäristössä on kasvillisuus harjulla lähinnä nuorta puolukkatyyppin mäntymetsää. Välittömästi kaivausalueesta pohjoiseen on kuusi muuta, kooltaan ja muodoltaan vaihtelevaa asuinkuoppaa, joista etäisin on n. 70 metrin päässä. Lähimmistä asuinkuopista kolme on jonkin verran pinnaltaan vaurioitunut, ilmeisesti maata tasoitettaessa metsänistutusta varten toistakymmentä vuotta sitten. Noin 100 metriä kaivausalueesta pohjoisluoteeseen sijaitsee lisäksi halkaisijaltaan vajaa kuusimetrinen hautaröykkiö. - kartta 2.

Bläckis I:n ja II:n välisellä alueella harjulla on metsässä vielä useita, toistaiseksi kartoittamattomia asuinkuoppia. Niitä on myös paikoitellen koko harjujaksolla Köyristräsketiin asti pohjoisessa ja ainakin Bläckis III:een asti etelässä (vajaa kilometri Bläckis II:sta etelään). Kaikkiaan asuinkuoppia on koko harjujaksolla Bertel Kålan mukaan ainakin 70 , ja niiden kartoitus paikallisvoimin jatkuu. Jotkut kuopista ovat yllättävän suuria ja selvästi suorakaiteen muotoisia.

Itse tutkittu asuinkuoppa sijaitsi suunnilleen keskellä sorakuopan pohjois-laitaa. Sen alasta oli soranotossa tuhoutunut arviolta 30 %. Halkaisijaltaan se oli noin 10 m. - kartat 2 ja 8 - Sorakuopan laidoilta vuonna 1984 poimitujen irtolöytöjen (ks. Tapio Segerin kaivauskertomusta esihist. tston top. arkistossa) perusteella on hyvin todennäköistä, että yksi tai useampi asuinkuoppa on soranotossa tuhoutunut jäljettömiin.

3 KARTOITUS

Kartoituksessa ja kaivaustutkimuksissa käytettiin vuonna 1985 samaa suorakulmaista koordinaatistoa kuin kesällä 1984. Sen x-akselin kompassisuunta oli pohjoiseen ja peruspiste oli x 100 y 500 asuinkuopan lounaisosassa.

Kaivausten kiintopisteenä käytettiin vuoden 1984 kiintopistettä, sorakuopan pohjalla, n. 20 m kaivausalueesta eteläkaakkoon sijaitsevan suurehkon maakiven korkeinta kohtaa. Sen absoluuttinen korkeus merenpinnasta N 60 -järjestelmässä on 63.81 m. Se saatiin vaaitsemalla peruskartalla 2323 09 B pisteessä x 7066 02 y 482 28 olevasta kiintopisteestä n:o 668326, jonka ilmoitettu korkeus merenpinnasta on 66.73 m. Kiintopiste sijaitsee kaivausalueesta n. 1700 m pohjoiseen Bläckis - Iso-Köyrinen välisen soratien itäpuolella.

Kesän 1985 kaivausalue merkittiin vuonna 1984 tehdyn kartoituksen pohjalta laadittuun yleiskarttaan mittakaavassa 1:500, johon on lisäksi merkitty maaston erityispiirteet, asuinkuopat, röykkiö ja peruskarttakoordinaatistoon kiinnitetty suorakulmainen koordinaatisto 50 x 50 metrin ruuduin sekä korkeuskäyrät peruskartan (2323 09 A) pohjalta. - kartta 2.

4 KAIVAUSTUTKIMUKSET

Vuoden 1985 kaivauksen päämäärä oli hyvin yksinkertainen: pyrkiä kaivamaan

normaalina tasokaivauksena asuinkuopan vielä tutkimaton osa. Kesän 1984 kaivauksissa ei oltu tavattu minkäänlaista liettä, ja hiiltä oli löytynyt vain joitakin mitättömiä, sporadisia pilkkuja, joten mahdollisen lieden ja C¹⁴-ajoituksia varten tarvittavan hiilimäärän löytyminen olivat keskeisiä tavoitteita.

Asuinkuoppa oli läpimitaltaan n. 10 m ja alun perin ilmeisesti pyöreä. Maanpinnalla mitattuna sen suurin syvyys reunavallin korkeimpaan kohtaan nähden oli n. 80 cm. Sen vielä tutkimaton osa vaikutti koskemattomalta. Oviaukkoon viittavaa syvennystä ei vallissa näkyvyt, joten jos sellainen on ollut, se on sijainnut asuinkuopan tuhoutuneessa eteläosassa. - kartta 8.

Ensimmäisessä kaivaustasossa paljastui pääasiassa heikosti värjäytynyttä ruskeaa hiekkaa ja alueen länsipäässä pienellä alalla ohuelti karkeaa, sekundaariselta vaikuttavaa hiekkaa, joka mahdollisesti on peräisin metsänpohjan tasointustöistä. Jo tässä kerroksessa tuli näkyviin myös epämääräistä, suurehkoista palamattomista kivistä muodostuvaa kiveystä. - kartta 4, kuvat 2 ja 3.

Toisessa kaivaustasossa oli värjäytynyttä (ruskeaa) hiekkaa yhtenäisenä alueena enää kaivausalueen lounais- ja eteläosassa, muun alueen ollessa vaaleaa, puhtaalta näyttävää hiekkaa ja alueen koilliskulmassa soraa. Kiveys jatkui tässä tasossa harvana puolikaarena. Paalun 108/504 ympärillä tuli näkyviin pieniä noki- ja hiililäikkiä. Kaivausalueen luoteiskulmassa, ruudussa 108/498 ilmestyi puoliympyrän muotoinen, tiheä kiveys, joka oli puoliksi kaivetulla alueella. Hiekka sen sisäpuolella oli melko tummanruskeaksi värjäytynyttä, mikä näkyi selvästi myös profiilissa kiveyksen pohjasta turve- ja podsolkerrokseen asti. Kyseessä on ilmeinen kivetty, varsin järeän paalun sija, joka kuitenkin sijaitti selvästi kodanpohjan ulkopuolella. - kartta 5, kuvat 4 ja 5, vrt. kartta 8.

Kolmannen kerroksen kaivamista alettaessa olivat alueen itäpään ruudut 106 - 108/506 jo selvästi pohjassa (nämä, kuten kaikki muutkin pohjaan kaivetut ruudut varmistettiin kaivamalla niiden keskelle puolisen metriä syvä kuoppa lapiolla). Jäljellä olevalla kaivausalueella oli ruskeaa hiekkaa kolmannessa tasossa enää alueen lounaiskulmassa. Ruudun 108/498 eteläpäässä oli pieni, selvärajainen läikkä punamultaa. Kiveys oli tässä tasossa enää hyvin sporadista. Luoteisnurkan paalunsijassa oli vielä muutama kivi kolmannessa kerroksissa. Tason vaalea hiekka oli hyvin hienoa, soraa oli vain jokunen pikku laikku, huomattavasti vähemmän kuin edellisessä kerroksessa. Alueen kaakkoiskulmassa oli pitkänomainen alue huuhtoutunutta maata, selvästi peräisin maatuneesta kannosta. Paalun 108/502 ympärillä tuli näkyviin läikkä punaiseksi palanutta hiekkaa, likamaata, nokitäpliä ja jokunen tulessa halkeillut kivi. Jo edellisessä tasossa oli tällä kohdalla ollut muutama nokitäplä, mutta nyt ilmeni, että kyseessä oli ilmeisesti liesi, jonka pintaa siis tuli näkyviin vasta kolmannessa tasossa. - kartta 6.

Neljännessä tasossa oli koko kaivettu alue hienoa, puhdasta vaaleaa hiekkaa lukuunottamatta lieden ympärillä olevaa noen ja hiilensekaista palaneen hiekan ja likamaan aluetta sekä pientä punamultalaikkua ruudussa 108/502 ja toista samanlaista ruudussa 106/498. Liesikiveys tuli kokonaisuudessaan esille vasta tässä tasossa. Liesi oli pyöreähkö, melko harvaan kivetty ja selvästi jonkin verran hajonnut. Se kaivettiin puoliksi profiilissa, ruudun 106/502 alueelle jäävä eteläosa ensin, jolloin valokuvastakin selvästi näkyy, että liesikiveys oli hyvin matala, vain yhden kivikerroksen paksuinen. Sekä kiveyksen seasta että sen alta löytyi melko runsaasti hiiltä, josta otettiin useita näytteitä C¹⁴-analyysia varten. Palanut hiekka liesikiveyksen alapuolella jatkui 30 - 40 cm kiveystä alemmaksi. Kaivettaessa lapiolla kuoppaa tässä vaiheessa jo löydöttömään ja täysin steriililtä vaikuttavaan hiekkaan ruudussa 106/498, törmättiin noin 20 cm neljättä tasoa syvemmällä suuren KaII-astian reunapalaan, jolloin koko

ruutu kaivettiin syvemmälle lapiolla ja maa (kuten kaikki muukin kaivettu maa) seulottiin. Tämän tuloksena löytyi suuri osa ilmeisesti paikalle hajonnutta astiaa, jonka syvimmällä olleet palat löytyivät melkein 80 cm maanpinnan alapuolelta, vaikka maa ruudussa oli täysin steriiliä vaaleaa hiekkaa neljännestä kerroksesta alaspäin. - kartta 7, kuva 6.

Kaivausalueen reunaprofiileissa ei näkynyt mitään dokumentoinnin arvoista, joten niitä ei kuvattu eikä piirretty. Alueen luoteisnurkka (jossa paalunsija jatkui profiiliin) peitettiin muovilla ja lopuksi alue täytettiin ja peitettiin.

5 LÖYDÖT

Vuoden 1985 38 m²:n kaivausalueen löydöt (KM 22821:1 - 274) olivat vielä huomattavasti runsaammat kuin vuoden 1984 50 m²:n löydöt (KM 22629:1 - 152). Alameroiden määrän perusteella laskettuina (menetelmä on tuskin paras mahdollinen, mutta epäilemättä ainakin suuntaa antava) ne jakautuvat vertikaalisesti seuraavasti:

kaivauskerros 1		31 numeroa		11.5 %
"-	2	81	"-	30 %
"-	3	71	"-	26.3 %
"-	4	79	"-	29.3 %
"-	5 - 8	8	"-	2.9 %

Löytöjen horisontaalinen jakautumienn kaivetulle alueelle on melko tasainen lukuunottamatta alueen itäpään kahta käytännössä tyhjää ruutua (106 - 108/506). Selvästi muita enemmän löytönumeroja on kuitenkin ruuduissa 106/498 ja 108/502.

Kaikkiaan saatiin vuoden 1985 kaivauksissa talteen seuraavat löydöt:

saviastian paloja	2756 kpl
piiesineitä	1 "
kiviesineitä + fragm.	12 "
kivi-iskoksia	27 "
hiointen katkelmia	6 "
kvartsikaapimia	3 "
muita kvartsiesineitä	5 "
kvartsiytimiä	22 "
kvartsi-iskoksia	1648 "
kvartsiittiesineitä	1 "
palanutta luuta	86 palaa
palanutta savea	2 "
punamultanokareita	2 kpl.

Keramiikka on enimmäkseen varsin haurasta ja huonokuntoista, vaikkakin joukossa on joitakin varsin suuria ja ehjiä (reuna)paloja. Tunnistettavista paloista ylivoimaisesti suurin osa kuuluu kampakeramiikan tyyliin II:2, mutta mukana on myös useita (huomattavasti edellisvuotista enemmän) Uskelan ja/tai Pyheensillan keramiikkaan luettavia paloja.

Muista löydöistä mielenkiintoisimpia ovat kvartsiitti- ja piinuolenkärjet (22821:8 ja 18), liusketikari (22821:31), liuskerenkaan katkelmasta muokattu pedonhampaan muotoinen riipus (22821:76) sekä lukuisat kirveen ja taltankatkelmat. Palaneet luut on lähetetty analysoitaviksi Tukholmaan, ja tulokset saata- neen vuoden 1986 loppuun mennessä.

6 AJOITUS

Jo keramiikan perusteella voidaan asuinkuopan käyttö liittää KaII:n ja sitä seuraavan kampakeramiikan aikaan. Myös rannan korkeus 60 metrissä tai hiukan

sen yläpuolella liittyy Kokkolan seudulla tyypilliseen kampakkeramiikkaan. Liedestä otetuista hiilinäytteistä on yksi ehditty analysoida tähän mennessä (Su-1484), ja tulos, 4860 ± 80 BP (kalibroimaton, Libbyn puoliutumisajalla 5568 vuotta), toisin sanoen 2990 - 2830 e.Kr. (ks. s.25), sopii tyypillisen kampakkeramiikan puitteisiin ja osoittaa lieden olleen käytössä KaII-asutusvaiheen aikana. Mielenkiintoisinta kuitenkin on, että myöhäisten keramiikanpalojen ja joidenkin esineiden perusteella paikalla näyttää olleen asutusta myös silloin, kun merenpinta oli jo lähes kymmenen metriä alempana ja ranta vetäytynyt jo 1 - 2 km:n päähän.

7 YHTEENVETO

Viikon kestäneissä kaivauksissa päästiin lopun kiireestä huolimatta asetettuun päämäärään. Kodanpohjan soranotolta säästynyt osa saatiin tutkittua kokonaisuudessaan, ja löydöt olivat varsin runsaat ja monipuoliset. Vaikka asuinkuoppaa reunustava kiveys kaivettaessa vaikuttikin sporadiselta ja muodoltaan epämääräiseltä, muodostuu siitä eri tasojen kartat yhdistämällä selvä, kodanpohjan ympyrämuotoista reunusvallia noudatteleva kiveys. - kartta 8. Mitään selviä, kotaan kuuluvia paalunjälkiä ei siinä kuitenkaan voinut erottaa. Se, onko kiveys muodostunut siten, että keskustaa kuopalle kaivettaessa on siinä olleet kivet nostettu kuopan ympärille vai onko sillä myös jokin funktionaalinen merkitys, jää ainakin toistaiseksi avoimeksi. Se, että ainoa asuinkuopan alueelta tavattu liesikiveys löytyi 4. kerroksesta ympärysvallin alta, osoittaa että liesi on ainakin kodan viimeistä käyttövaihetta varhaisempi.

Soranotto alueelta on lopetettu, eikä sorakuopan ympärille vuonna 1984 tehtyjen koekuoppien perusteella tieltä kaivausalueelle ja siitä parikymmentä metriä länteen ulottuvaa asuinpaikka-alueetta kuopan pohjoisreunalla ja sen jatkoa tieltä

noin 20 metriä länteen kuopan eteläreunalla uhkaa mikään välitön vaara. Jatko-
tutkimukset paikalla ovat siis nähdäkseni ainakin tällä hetkellä tarpeettomia,
etenkin koska Kokkolan seudulla on kiireellisempiäkin kohteita.

Helsingissä 14.3.1986

Tapio Seger

Tapio Seger, FK

NEGATIIVILUETTELO

- F. 64817 Kohde ennen kaivausta. Kuvattu kaakosta.
- F. 64818 Röykkiö n. 100 m kaivausalueesta NNW. Kuvattu kaakosta.
- F. 64819 Kohde ennen kaivausta. Kuvattu kaakosta.
- F. 64820 Kaivausalue 1. tasossa. Kuvattu lännestä.
- F. 64821 Kuten edellä.
- F. 64822 Kaivausalueen länsipään kiveystä 1. tasossa. Kuvattu luoteesta.
- F. 64823 Kaivausalueen itäosan kiveystä 1. tasossa. Kuvattu lounaasta.
- F. 64824 Kuten edellä.
- F. 64825 Kaivausalue 2. tasossa. Kuvattu lännestä.
- F. 64826 Kuten edellä.
- F. 64827 Työkuva. Kaivaus käynnissä. Kuvattu koillisesta.
- F. 64828 Työkuva. Kuvattu koillisesta.
- F. 64829 Kiveys ruudussa 108/498, 2. taso. Kuvattu kaakosta.
- F. 64830 Kuten edellä.
- F. 64831 Saviastian pala (KM 22821:211) in situ ruudussa 108/502,
4. krs. Kuvattu etelästä.
- F. 64832 Kuten edellä.
- F. 64833 Liesi ruuduissa 106-108/502, 4. krs. Kuvattu etelästä.
- F. 64834 Kuten edellä.

Kaikki negatiivit kuvannut T. Seger

DIAPOSITIIVILUETTELO

- 10487 Kaivausalue 2. tasossa. Kuvattu luoteesta. Kuvannut S. Mäki.
- 10488 Kiveys ruudussa 108/498, 2. taso. Kuvattu kaakosta. Kuvannut
S. Mäki.
- 10489 Liesi ruuduissa 106-108/502, 4. krs. Kuvattu etelästä. Kuvannut
S. Mäki.
- 10490 Kuten edellä. Kuvattu pohjoisesta. Kuvannut S. Mäki.
- 10491 Työkuva. Kuvattu lounaasta. Kuvannut S. Mäki.
- 10492 Kuten edellä. Kuvannut T. Seger.

KOKKOLA BLÄCKIS II 1985

Kuva 1 (neg. 64819). Kohde ennen kaivausta.
Kuvattu kaakosta.

Kuva 2 (neg. 64820). Alue 1. tasossa.
Kuvattu lännestä.

KOKKOLA BLÄCKIS II 1985

Kuva 3 (neg. 64823). Kaivausalueen itä-
osan kiveystä 1. tasossa. Kuvattu lounaasta.

Kuva 4 (neg. 64829). Kiveys rundussa
108/498, 2. taso. Kuvattu kaakosta.

KOKKOLA BLÄCKIS II 1985

Kuva 5 (neg. 64825). Kaivausalue 2. tasossa.
Kuvattu lännestä.

Kuva 6 (neg. 64833). Liesi ruuduissa 106 -
108/502, 4. krs. Kuvattu etelästä.

KOKKOLA BLÄCKIS II 1985

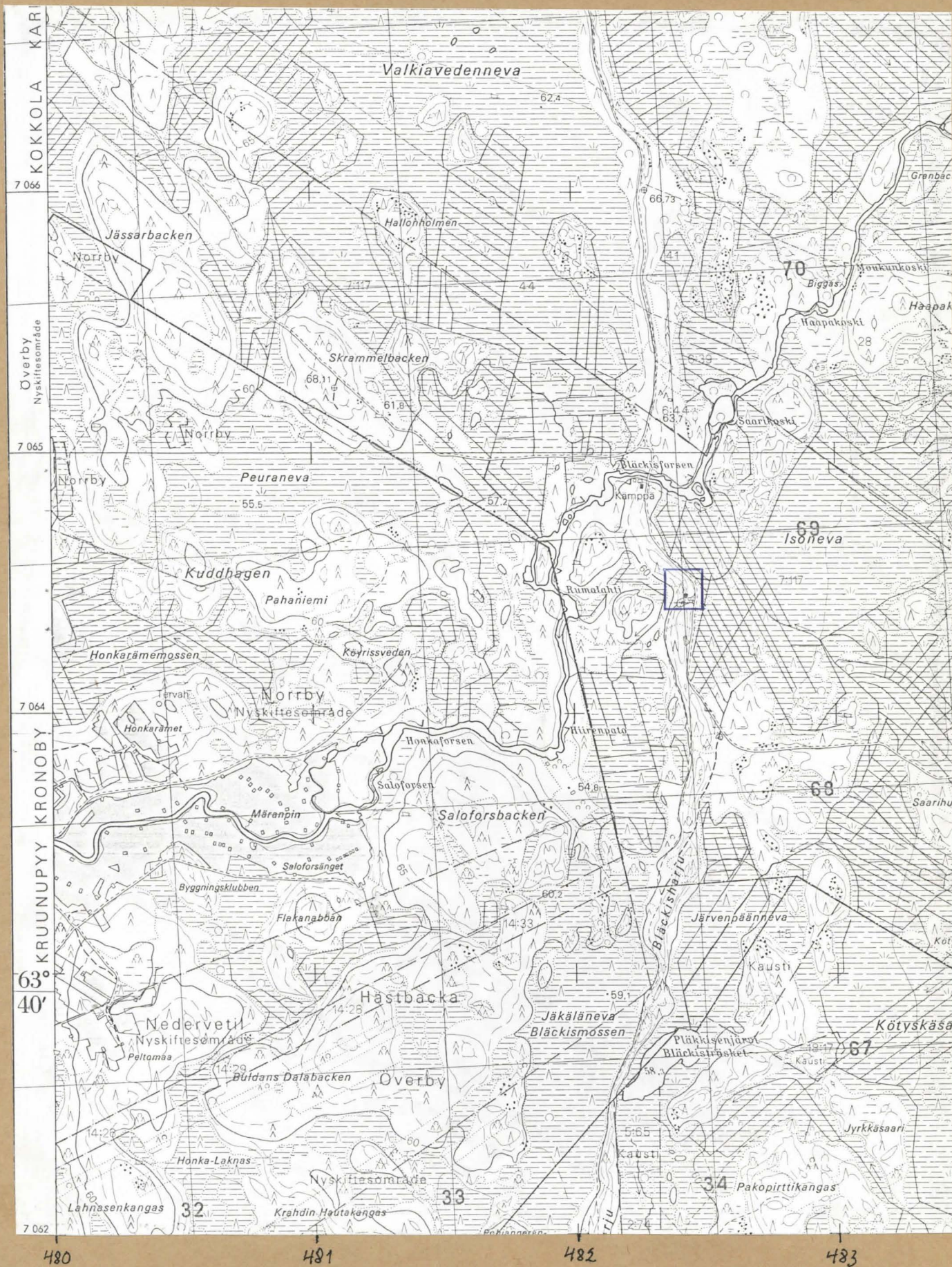

Kuva 7 (neg. 64831). Saviastian pala
(KM 22821: 211) in situ ruudussa 108/502,
4. krs. Kuvattu etelästä.

Kuva 8 (neg. 64827). Kaivaus käynnissä.
Etualalla Rurik Nylund, takana ruotsalaisia
kurssilaisia ja Bertel Käla (toinen oikealta).
Kuvattu koillisesta.

OTE PERUSKARTASTA 2323 09 ULLAVANJOKI (1979) 1:20 000

BLÄCKIS II, YLEISKARTTAAN (KARTTA 2) MERKITYY ALUE

KOKKOLA BLÄCKIS II

T. SEGER (1984 -) 1985

YLEISKARTTA (LAADITTU B. KÅLAN JA K. J. WIDNÄSIN
INVENTOINTIKARTAN 1984 POHJALTA)

KORKEUSKÄYRÄT PERUSKARTAN 2323 09 MUKAAN

KP = 198 = 63.81 m mpy.

PIIRT. T. SEGER

KAIVETTU ALUE

KOEKUOPPA (1984) JOSSA

LÖYTÖJÄ,

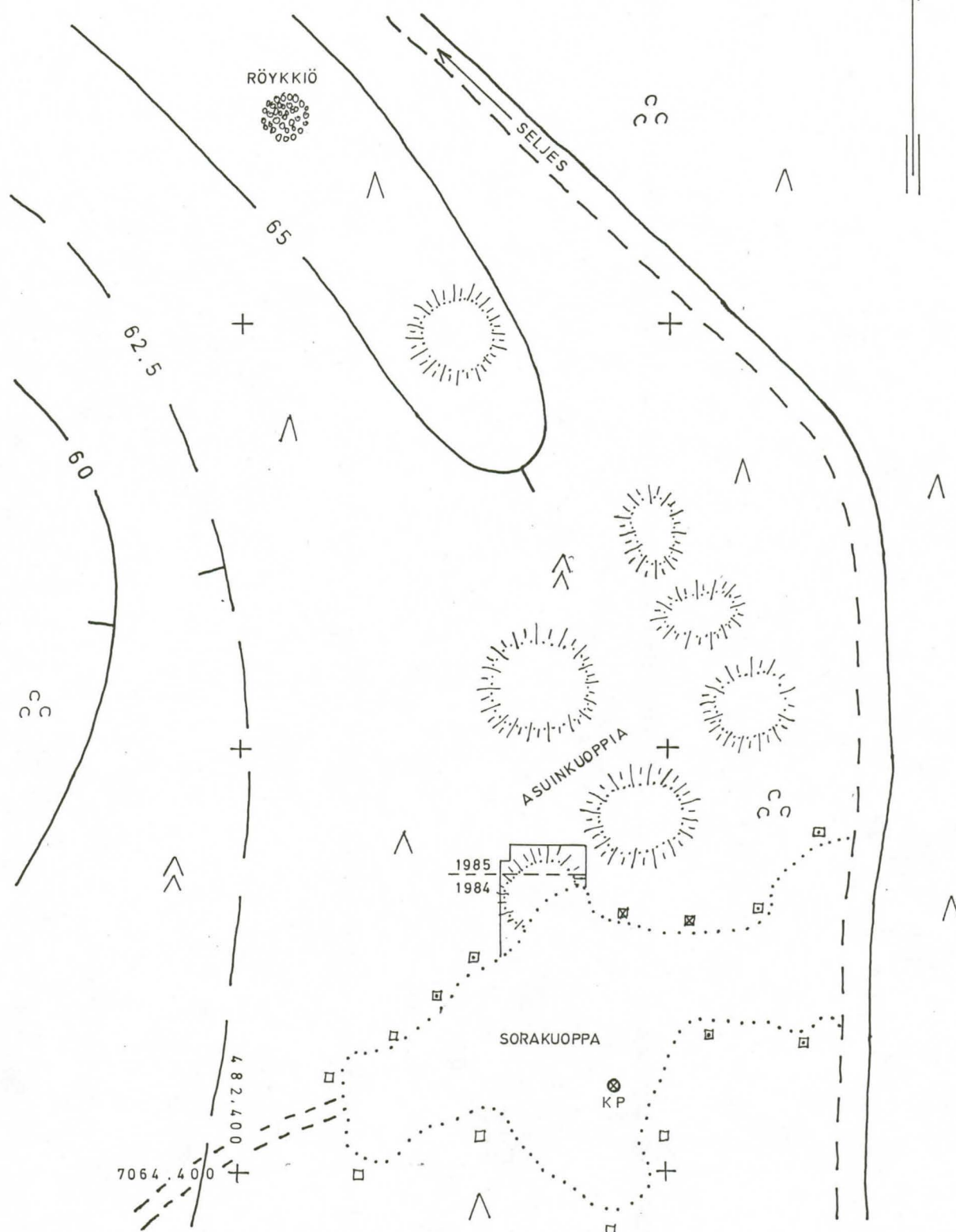
VÄRJÄYTYNYTTÄ MAATA,

STERIILIÄ MAATA

N

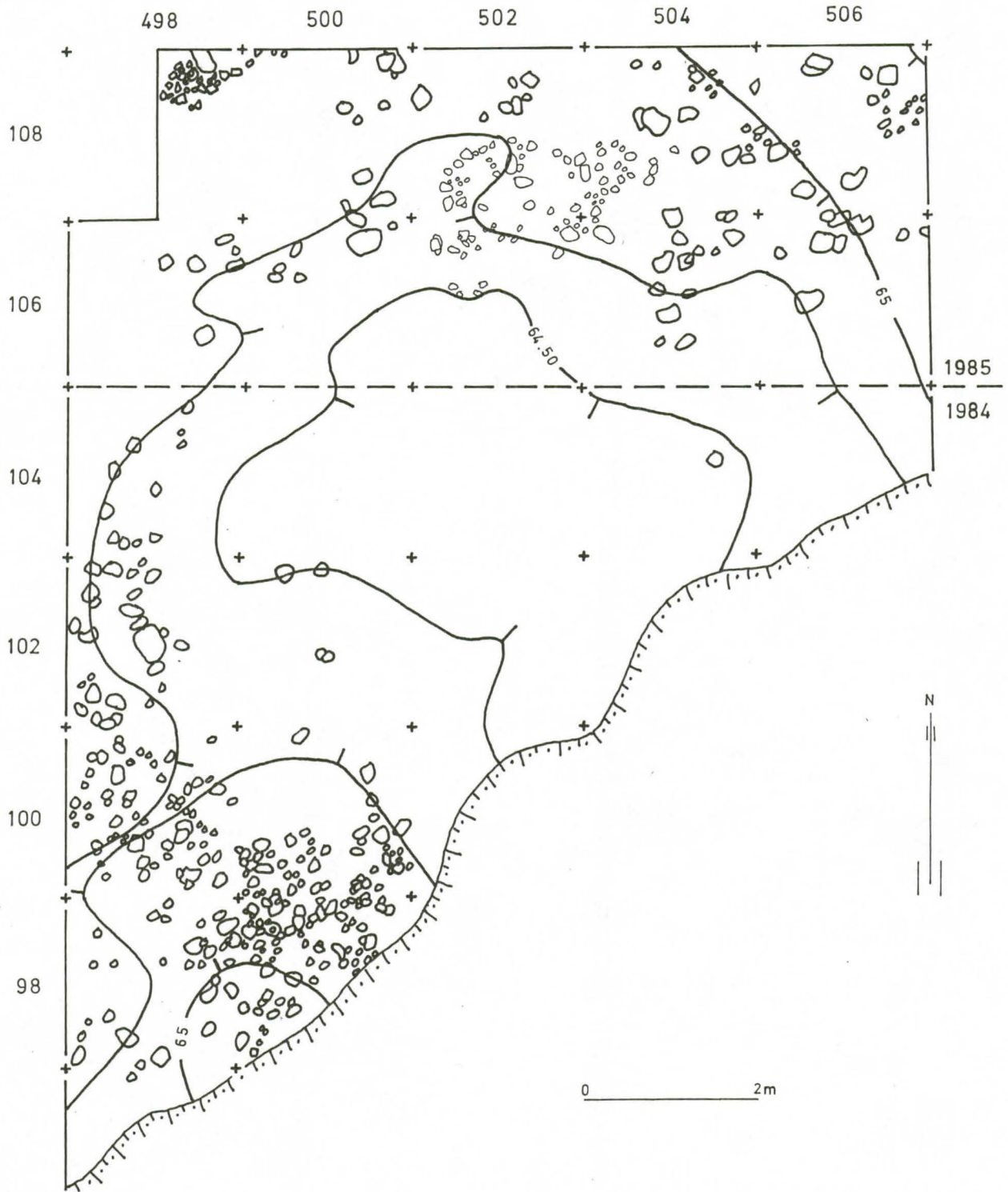
KOKKOLA BLÄCKIS II

T. SEGER 1984-1985

PINTAVAAITUKSEEN PERUSTUVA ISARITMIKARTTA,
JOHON MERKITTY MYÖS KIVET KAIKISTA TASOISTA

PIIRT. T. SEGER

- PALAMATON KIVI
 LIESIKIVI

KOKKOLA BLÄCKIS II

T. SEGER 1985

PINTA- JA POHJAVAAITUSKARTTA

MK = 1:50

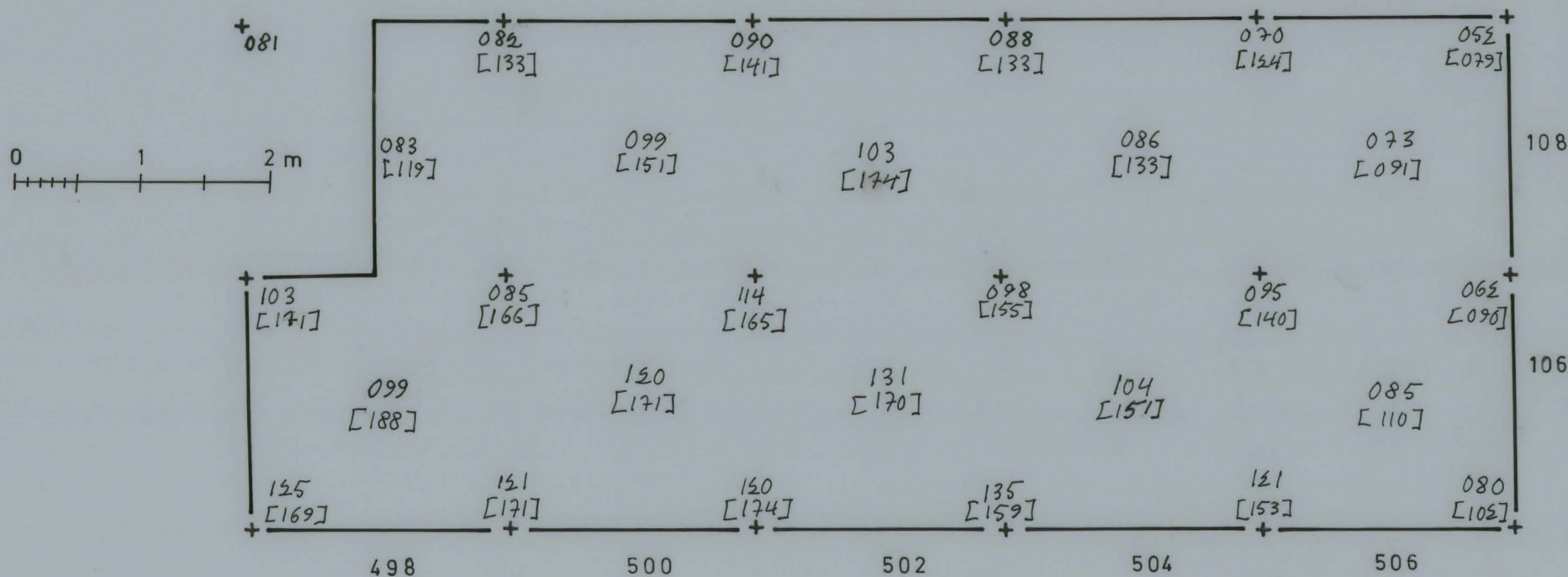
KP = 198 = 63.81 m mpy.

PIIIRT. T. SEGER

120 PINTALUKU

[171] POHJALUKU

KOKKOLA BLÄCKIS II

T. SEGER 1985

TASOKARTTA KAIVAUSALUEESTA

TASO 1

MK = 1:50

KP = 198 = 63.81 m mpy.

HUUHTOUTUNUT MAA

RUSKEA HIEKKA

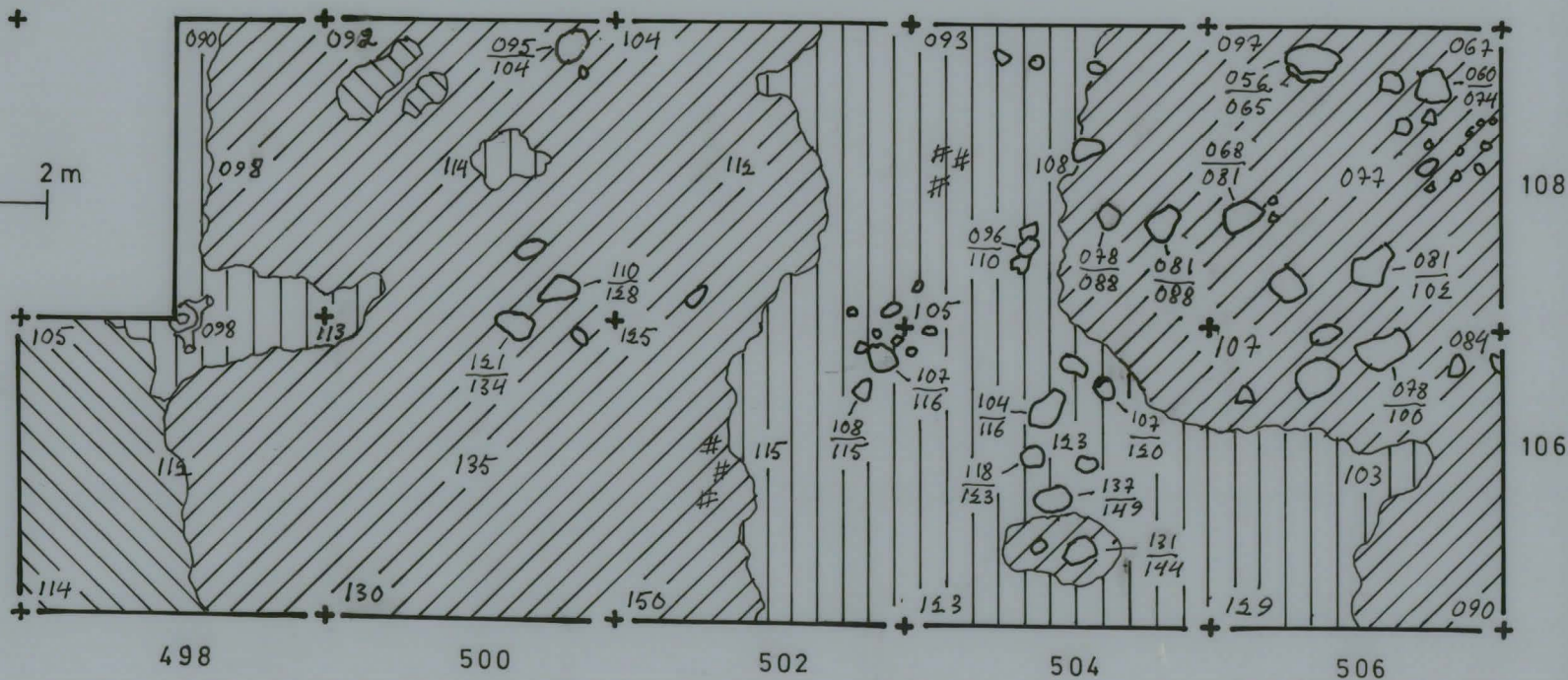
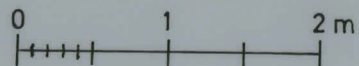

TUMMA SEKUNDAARINEN HIEKKA

HIILI JA NOKI

PIIRT. S. MÄKI

KOKKOLA BLÄCKIS II

T. SEGER 1985

TASO 3

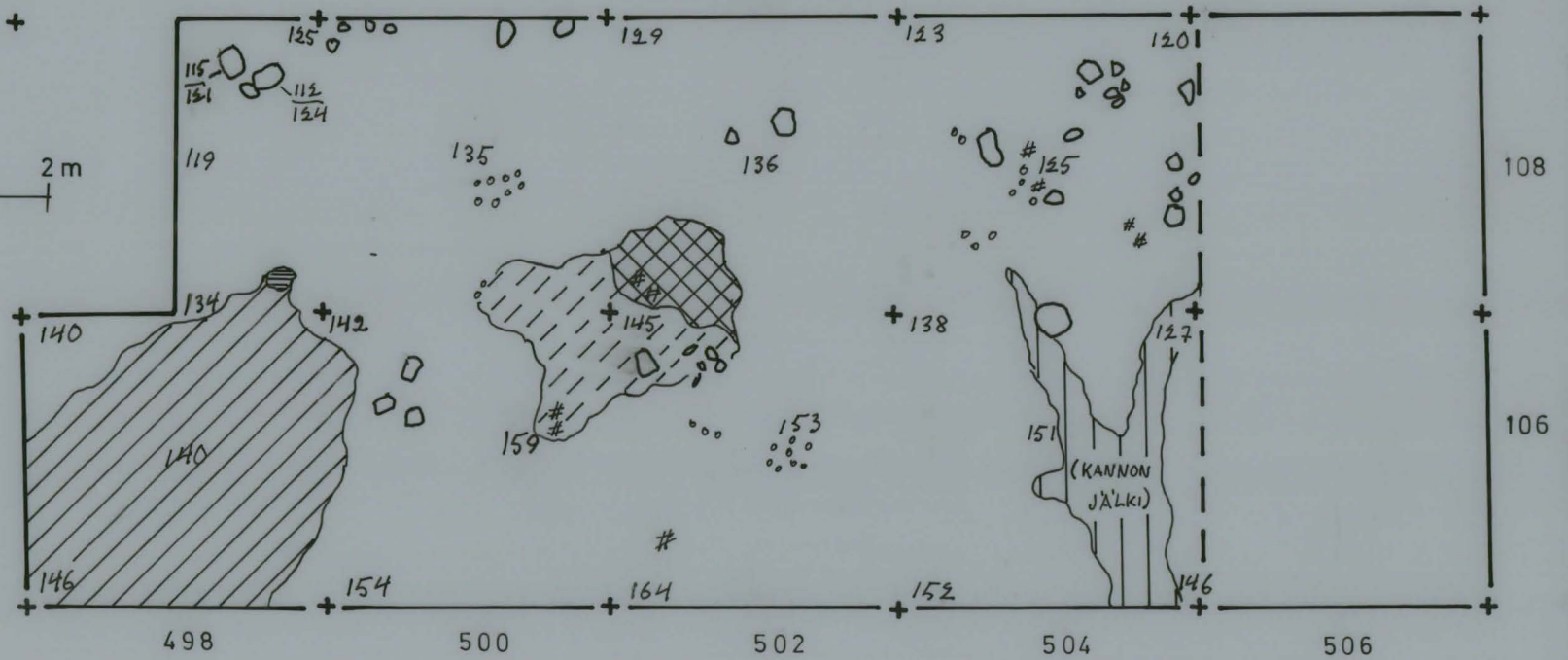
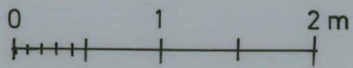
MK = 1:50

KP = 198 = 63.81 m mpy.

PIIRT. S. MÄKI

- HUUHTOUTUNUT MAA
- RUSKEA HIEKKA
- PALANUT HIEKKA
- LIKAMAA
- VAALEA HIEKKA
- PUNAMULTA
- HIILI JA NOKI
- SORA

Tapio Seger
Museovirasto

Näyte Bläckis 108/502/4 (1) Lab. n:o Mittaustulokset

Bläckisåsen, Kokkola
Vaasan lääni kl 2323 09
63°40'48" N, 23°38'41" E
x=7064 46, y=2482 47,
Z > 62,5 m, ottosyv. n. 50 cmHiiltä kivikautisesta asuin-
kuopasta liesikiveyksen alta. Su-1484Suuri osa asuinuopan kerami-
kasta kuuluu tyyliin II:2.
Esineistön perusteella paikka
on ehkä ollut käytössä n.
1500 vuotta. $\delta^{13}\text{C}_{\text{arv.}} = -25 \pm 2\text{‰ (PDB)}$ Ikä 4860 \pm 80 vuotta BPKalibroitu ikä (Pearson et al.
1985) 3520 - 3770 vuotta Cal. B

Laboratorion kommentti: Noin 115 g painoisesta kosteasta näytteestä kerättiin ajoitukseen 20 g parhaita hiilenkappaleita, jotka keitettiin 4% HCl:ssa, huuhdottiin, annettiin olla kuumassa 2% NaOH:ssa yli yön, huuhdottiin ja vielä keitettiin 2% HCl:ssa sekä huuhdottiin pH:iin 4-5. Näyte vaikutti hyvältä ja sitä oli riittävästi. Perinteinen ^{14}C -ikä on muutettu kalenterivuosi-ikäksi käyttäen kalibraatiokäyrää, jonka G. W. Pearson esitti 12. kansainvälisessä radiohiilikonferenssissa (Pearson et al. 1985). Tämä kalibraatiokäyrä julkaistaan konferenssijulkaisun kalibraatio-osassa (Radiocarbon, 1986). Se perustuu Irlannin kasvaneiden tammien iältään tunnettujen puulustojen erikoistarkkoihin radiohiilimitoituksiin.

Päiväys ja nimikirjoitus:

Tutkijan kommentti:

Kampakeramiikan tyyliin II liittyvät tähänastiset (kalibroimattomat) ^{14}C -ajoitukset kuuluvat ajanjakson 4800 - 5500 BP puitteisiin (Donner 1985). Su-1484 on siis sopusoinnussa tähänastisten tulosten kanssa ja ajoittaa lieden kampakeramiikka II:n loppuvaiheisiin. Ajoitus sopii myös paikan korkeuteen merenpinnan yläpuolella.

Päiväys ja nimikirjoitus:

Helsinki 14.3.1986 Tapio Seger

Julkaisut: Pearson, G. W., Pilcher, J. R., Baillie, M. G. & Corbett, D. M. (1985) High-precision ^{14}C measurements of Irish oaks to show the natural ^{14}C variations from 5000 BC to 1840 AD. The 12th International Radiocarbon Conference, June 24-28, 1985, Trondheim, Norway, Abstracts, p. 37.

Donner, J., 1985. Comments on the use of radiocarbon dating in Finnish archaeology. Iskos 5.